

Amersfoort, 19 juni 2023

Aan: Wagenborg Passagiersdiensten B.V., dhr. G. van Langen (directeur)

CC: Staatssecretaris Infrastructuur en Waterstaat

Betreft: Advies aanpassing dienstregeling Waddenveren Oost

Geachte heer van Langen,

Op 7 juni 2023 heeft u een adviesaanvraag gestuurd over de voorgenomen structurele aanpassing van de dienstregeling naar en van Ameland en Schiermonnikoog. Gezien de grote impact van uw voorstel heeft Rover besloten u dit advies te sturen. Met dit advies willen wij steun uitspreken voor de wens van veel belanghebbenden dat u uw voorstel intrekt en nader in overleg treedt.

Impact wijziging dienstregeling

U stelt voor een groot aantal afvaarten te schrappen. Dit voorstel is zeer ingrijpend voor alle gebruikers van de veerdiensten en heeft grote impact op de leefbaarheid en economie op de eilanden. Wij vinden het van belang om de dienstregeling in stand te houden. Uw voorstel komt wat dit betreft ook op een ongelukkig moment, vlak voor de start van het hoogseizoen.

Ook stelt u voor een reserveringsoptie in te voeren. De reserveringsoptie zou niet nodig zijn als er voldoende afvaarten zijn. Het is daarnaast met name voor bewoners een grote belemmering in de vrijheid om te reizen. Wij zijn geschrokken van het feit dat op drukke dagen sowieso te weinig ruimte zal zijn op de schepen voor alle reizigers. Hierdoor zullen reizigers dus achterblijven in de haven. U voldoet hiermee niet aan uw vervoerplicht zoals opgenomen in uw concessie.

U gaat in uw voorstel niet in op de gevolgen van de wijziging van de dienstregeling voor het openbaar vervoer en andere mobiliteit van en naar de havens. Wij voorzien knelpunten in het busvervoer als hetzelfde aantal reizigers afhankelijk is van minder afvaarten. Reizigers zullen zich hierdoor minder goed spreiden over de beschikbare bussen. Hierdoor neemt de kans toe dat reizigers een afvaart missen.

U voorstel draagt ook niet bij aan de betrouwbaarheid van de dienstregeling tussen Ameland en Holwerd. Nu al is bijna 30% van de boten niet op tijd op de bestemming als gevolg van het aanpassen aan de mogelijkheden van de vaargeul. Wij verwachten dat de betrouwbaarheid achteruit zal gaan nu wordt vastgehouden aan de cyclus van 60 minuten terwijl tegelijkertijd de drukte per schip zal toenemen als gevolg van het schrappen van afvaarten.

U stelt tenslotte eenzijdig maatregelen voor die impact hebben op andere gebruikers van de vaargeul die ook reizigers vervoeren. Onze indruk is dat deze belangen niet volledig zijn meegewogen en wij vragen ons af of het juridisch houdbaar is de rechten van deze andere gebruikers op het gebruik van de vaargeul te beperken.

*Rover.
Van reizigers,
voor reizigers.*

Veiligheidsprobleem is niet nieuw

Uiteraard moet de veerdienst veilig zijn. Dat u belang hecht aan een bredere en diepere vaargeul snappen wij in het licht van het advies van Marin. Wij beschikken niet over de kennis om dit goed te kunnen beoordelen, maar wij constateren wel dat deskundigen van mening verschillen over de ernst van het veiligheidsprobleem en over noodzaak van de door u voorgestelde maatregelen. Ook hebben wij vernomen dat andere partijen minder ingrijpende maatregelen voorstellen.

De door Marin voorgestelde breedte en diepte is de afgelopen 20 jaar nooit structureel beschikbaar geweest. Bovendien is de feitelijke vaardiepte sterk afhankelijk van de waterstand. Als een aanpassing van de dienstregeling al nodig is, dan is dit niet de hele dag nodig. Het dichtslibben van de vaargeul is een probleem, maar het is geen nieuw fenomeen en het probleem is er ook niet elke dag. Er wordt al jaren gevaren terwijl de vaargeul niet aan de normen voldoet. Wij zijn dan ook verbaasd over uw plotselinge haast met de maatregelen waardoor er ook onvoldoende tijd is voor overleg met alle betrokkenen. In onze ogen is het in de eerste plaats niet aan u om maatregelen te nemen, maar zal de regering zorg moeten dragen voor een vaargeul die voldoende breed en diep is.

Nu de vaargeul verslechtert is er een toekomstbestendige oplossing urgent. Hiervoor zal allereerst moeten worden gekeken naar intensiever en effectiever baggeren. Het baggeren kan effectiever door de marge voor het baggeren te vergroten zodat dieper kan worden gebaggerd zoals vroeger gebruikelijk was. Ook kan de effectiviteit worden verhoogd door de bagger net als vroeger op een verder gelegen locatie te storten. Op beide manieren wordt het tempo van het dichtslibben geremd.

Wij constateren dat er vooral problemen zijn op het moment dat veerdiensten elkaar in de vaargeul moeten passeren. Wij zien graag een onderzoek naar de mogelijkheid om specifiek voor dit passeren een oplossing te bieden.

Advies

Wij adviseren u de door u voorgestelde beperkingen van de dienstregeling niet door te voeren en uw verzoek voor handhaving in de vaargeul in te trekken. Wij vragen u in plaats daarvan in overleg te gaan met alle gebruikers van de vaargeul, de consumentenorganisaties en de betrokken overheden en maatregelen te verkennen die minder ingrijpend zijn voor reizigers. Concreet adviseren wij u:

1. Te onderzoeken of een oplossing kan worden gevonden voor het passeren door het inrichten van passeervakken waar intensiever wordt gebaggerd dan in de rest van de vaargeul en/of door een snelheidsverlaging tijdens het passeren.
2. Verruiming van de dienstregeling Holwerd-Ameland v.v. van 60 naar een 75 minutencyclus te onderzoeken zodat er, met zonder verlaging van de huidige frequentie van afvaarten, meer flexibiliteit is in de locaties waar wordt gepasseerd en de dienstregeling betrouwbaarder wordt. Dit vraagt wel afstemming met het openbaar vervoer van en naar de haven van Holwerd.
3. Te onderzoeken in hoeverre nieuwe veerboten kunnen bijdragen aan een oplossing. De huidige boten zijn groot en varen al enkele decennia. Wij zien mogelijkheden de dienstregeling te verbeteren en de impact van de ondiepe vaargeul te verminderen door de inzet van moderne (mogelijk kleinere) schepen.
4. In overleg te gaan met Rijkswaterstaat voor het zo spoedig mogelijk invoeren van een effectiever baggerregime (dieper baggeren en bagger verderweg storten) en het zo nodig aanpassen van de hiervoor benodigde vergunningen/ontheffingen.

Uiteraard zijn bij bereid ons advies nader toe te lichten in een gesprek.

Met vriendelijke groet,

Freek Bos
Directeur